

Let's win the race together!

Automatizált build és függőségkezelés Gradle és Mayen

Simon Károly, Sulyok Csaba simon.karoly@codespring.ro, sulyok.csaba@codespring.ro

1. rész

Bevezető

Build rendszerek szükségessége

- a build parancsok legtöbb programozási nyelvnél repetitívek, hibaérzékenyek
- ► src/hello/HelloWorld.java:

```
package hello;
public class HelloWorld {
    public static void main(String[] args) {
        System.out.println("Hello World");
    }
}
```

futtatható JAR állomány készítése és futtatása:

```
# compile
javac -sourcepath src -d build/classes src/hello/HelloWorld.java
# próba: class állomány futtatása
java -cp build/classes hello.HelloWorld
# MANIFEST írása
echo "Main-Class: hello.HelloWorld" > MANIFEST.mf
# JAR állomány készítése
jar cvfm build/jar/HelloWorld.jar MANIFEST.mf -C build/classes/ .
# JAR állomány futtatása
java -jar build/jar/HelloWorld.jar
```

Build rendszerek szükségessége

- ezen folyamatok automatizálása már elérhető a Make eszköz óta
- a meghívható parancsok valamilyen leíró (deszkriptor) állományban találhatóak
 - ► Make esetén Makefile
- a leíró állomány verziókövetőre feltölthető, így egy projekten dolgozó összes csapattag garantáltan ugyanazt a folyamatot hívja
- egy projekt gyökerébe kerül, általában elkülönítve a forráskódtól
- további taszkok, melyek repetitívek, s segíthet az automatizálásuk:
 - futtatás
 - tesztek futtatása
 - kitelepítés külső szerverre

Függőségkezelés

- vállalati szintű rendszerek esetén legtöbbször nem elegendő a nyelvbe beépített függvények sokasága
- külső (third-party) könyvtárak és keretrendszerek beépítése szükséges
- kompilálás és más aktivitások automatizálása (linkelés, összecsomagolás, tesztelés, futtatás konzolról, stb.)
- pontos verziók leszedése minden alkalommal
- nem akarjuk verziókövetőn tárolni a függőségeket
- ugyanazon deszkriptorban rögzítjük, hogy melyek a függőségek (ez az állomány bekerül verziókövetés alá)
- minden nagyobb nyelv rendelkezik (legalább egy) ilyen eszközzel

Build és függőségkezelési eszközök

- Legtöbb programozási nyelv nyújt egyet, pl.:
 - ► Java: Maven és Gradle
 - node.js: npm, yarn
 - Python: pip
 - ► .NET/C#: NuGet
- Egyes eszközök nem nyújtanak függőségkezelést, csak build automatizálást (pl. Make, Ant)
- Nem kompilált nyelvek esetén gyakran a függőségkezelési aspektus kerül előtérbe (pl. npm)
- ► Kompilált nyelvek esetén a modern eszközök mindkét feltételnek eleget tesznek (pl. Maven, Gradle)

2. rész

Groovy, a gradle szkriptek nyelve

Groovy

- A Groovy egy Java alapú interpretált szkriptnyelv, amely egyszerűbben tanulható nyelvekből inspirálódik (pl. Python)
- Standard Java kód direkten értelmezhető Groovy-ban, de egyszerűsíthető
- Egyszerűsítések:
 - Nem szükséges egy main függvény, egy szkript belsejében levő kód enkapszulálódik egy main függvénybe.
 - Elhagyhatóak a pontosvesszők.
 - A System.out stream metódusai prefix nélkül meghívhatóak.
 - Függvényhívások zárójelei hanyagolhatóak.
 - ► Getter és setter metódusok kezelhetőek mint adattag.
 - A return kulcsszó mellőzhető metódusok utolsó sorában.
 - Szimpla idézőjelek használhatóak, dupla idézőjelekbe bash-stílusú változóneveket tehetünk
 - Nem erősen típusos (def szócskával adhatunk meg változókat).
 - List és Map példányok megadhatóak inline zárójelekkel.

Groovy összehasonlítás


```
test.groovy – Java-kompatibilis kód
    public class MyClass {
       private String mvAttribute:
       public MyClass(String myAttribute) {
           this.myAttribute = myAttribute;
       public String getMyAttribute() {
            System.out.println("Retrieving attribute");
            return myAttribute;
       public static void main(String[] args) {
            System.out.println("Hello, World!");
            MyClass myObject = new MyClass("myAttributeValue");
            System.out.println("Retrieved attribute is " + myObject.getMyAttribute());
```

Groovy összehasonlítás


```
test.groovy - Groovy egyszerűsített kód
  class Myclass {
    def myAttribute
    def getMyAttribute() {
        println "Retrieving attribute"
        myAttribute
    }
}
println 'Hello, World!'
def myObject = new MyClass(myAttribute: "myAttributeValue");
println "Retrieved attribute is ${myObject.myAttribute}"
```

Groovy closures

- ► Closure = lambda kifejezés = egy névtelen kódblokk, mely különböző kontextusokban újrahasználható
- Fogadhat tetszőleges számú paramétert

```
// defining closures
def c1 = { println "hello from closure" }
def c2 = { param1 ->
    println "hello from closure, param1 = ${param1}"
}

// executing closures
c1(); c2(42)

// using closures as arguments
println "iterating through 1 to 10"
(1..10).forEach { it -> println it }
```


3. rész

Gradle (és Maven)

Gradle (és Maven)

Conventio

Configuration — Mindkettő

- Automatizált build, függőség- és projektmenedzsment eszközök
- Nyílt forráskódú
- Több projektet menedzselhetünk (multimodul) egyszerre
- Konvenciót diktál folderek és állományok elhelyezésére, nevére és strukturájára
- Számos külső kiegészítő plugin

Gradle (és Maven)

Configuration

Configuration

Gradle

- https://github.com/gradle/
 gradle
- deszkriptor: build.gradle (Groovy nyelv) vagy build.gradle.kts (Kotlin)
- célpont mappa: build
- kiterjeszthető
- nincs saját függőségi rendszere, támogatja a Maven és lvy-t
- sok másik programozási nyelvhez nyújt plugint, illetve elterjedt az Android fejlesztők körében

Maven

- https://github.com/apache/maven
- deszkriptor: pom.xml (XML formátumú)
- célpont mappa: target
- convention over configuration rigid szabványok, nehezen terjeszthetőek, de legtöbb helyzetre megoldást nyújtanak
- saját függőségi rendszer
- kifejezetten Java projektekhez

Gradle taskok

- A gradle egy command-line eszköz, amely taskok futtatását teszi lehetővé.
- ▶ gradle tasks egy task mely kiírja a lehetséges taskokat (a tasks is egy task)
- gradle <taskName> lefuttatja az adott nevű taskot.
- A taskot a task kulcsszóval adjuk hozzá a projekthez, s a benne definiált doLast kulcsszóval adjuk meg a teendőjét.
- A taskok között függőségek lehetnek (depends0n kulcsszóval).
- A taskok leírását két kulcsszón keresztül állítjuk be: group és description.

Gyakorlat

Készítsünk egy Gradle projektet amely 2 taskot tartalmaz: "a" és "b". Mindkettő fő teendője, hogy írjon egy-egy üzenetet a konzolra. A "b" task függjön az "a" tasktól. Mindkettőnek értelmezzük a kategóriáját és leírását. Hívjuk meg a "b" taskot, illetve listázzuk a lehetséges taskokat.

Példa: Gradle taskok


```
description = '''
    Példaprojekt Gradle taszkokkal
// létrehozunk egy "a" nevű taszkot
task a {
    group 'Example' // a taszk kategóriája
    description 'Example task' // leírása
    doLast { // a taszk tényleges kódja
        println 'Hello from task a'
// alternatív írásmód taszk létrehozására
task('b', group: 'Example', description: 'Another example task',
        dependsOn: ['a']) {
    doLast {
        println 'Hello from task b'
// a b taszkot állítjuk alapértelmezettnek
// gradle meghívása paraméterek nélkül egvenértékű a "gradle b"-vel
defaultTasks 'h'
```

Gradle pluginok

- Egy plugin létrehoz új taszkokat, megjelöl forráskódszetteket, vagy elvégez más projektkonfigurációt.
- Példa: java, cpp, npm, application, maven-publish, etc.
- Hivatalosan támogatott pluginok: https://docs.gradle.org/current/userguide/standard_plugins.html
- Plugin érvénybe léptetése:
 - az apply metódussal:

```
apply plugin: 'java'
```

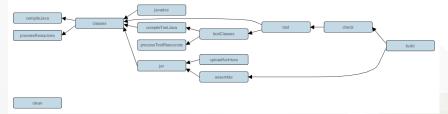
a plugins closure segítségével (újabb, megadható verzió is a pluginoknak):

```
plugins {
    id 'java'
}
```

Példa: gradle java plugin

- ► Megjelöli a Maven konvenciók által diktált forráskódmappákat (src/main/java, src/main/resources, src/test/java, src/test/resources)
- Készít taszkokat buildelésre, tesztelésre, takarításra, stb., amelyek között jól követhető függőségi gráfot alakít ki (pl. a jar csomagoló task függ a classes-től, amely burkolja a forráskódok kompilálását – compileJava – és erőforrások másolását – processResources)
- Listázhatjuk a meghívott taskokat a **gradle** --console=verbose taskname flaggel

Példa: gradle application plugin

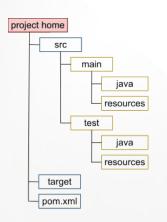

- ► application plugin: létrehoz taszkokat, amelyekkel:
 - run futtathatjuk a projektet egy main metódust tartalmazó osztály megadásával
 - ► installDist, distZip összecsomagolhatjuk a projektet s az összes függőséget egy kiadható distributable-be
- további információ

```
plugins {
    id 'java'
    id 'application'
}
application {
    // a main metódust tartalmazó osztály megjelölése
    mainClass = 'edu.codespring.gradleex.application.HelloWorld'
}
```

Konvencionális projektstruktúra

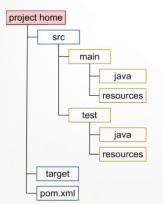

konvencionális projektstruktúra

- build.gradle (Gradle esetén) vagy pom.xml (Maven esetén) - jelen projekt telepítésdeszkriptora;
- build (Gradle esetén) vagy target (Maven esetén) - minden build eredmény, köztes állományok, reportok, stb.; nem kerül be verziókövetés alá;
- src/main/java kompilálandó forráskód;
 bekerül a végső termékbe;
- src/main/resources extra erőforrások (konfigurációs fájlok, képek, stb.); nem kompiláljuk; bekerül a végső termékbe;
- src/test/java unit tesztek forráskódjai; lefutnak buildeléskor, de nem kerülnek be a végső termékbe;
- src/test/resources unit teszteknél használatos erőforrások; nem kerülnek be a végső termékbe;

Konvencionális projektstruktúra

- a src/test/java-n belüli osztályok látják a src/main/java-n belüli osztályokat, illetve a src/main/resources-en belüli erőforrásokat
- fordítva nem érvényes: a src/main/java-n belüli osztályok nem látják a src/test/java-n belüli osztályokat, illetve a src/test/resources-en belüli erőforrásokat

Konvencionális csomagstruktúra

- Java forráskódmappák struktúrájára vonatkozó konvenciók (pl. src/main/java-n belül)
- ▶ mélyebb csomaghierarchia alkalmazott ⇒ garantált, hogy nincs átfedés a függőségekben megjelenő osztálynevekkel
- egyezik a hálózati domainnevek hierarchiájában, de a domainnevek fordított sorrendben alkalmazzák ezt
- a csomagok sorrendben tartalmazzák a következő információt:
 - 1. a projekt típusa
 - kereskedelmi (commercial-com)
 - tanítási jellegű (educational-edu)
 - non-profit (organizational-org)
 - 2. a tulajdonos intézmény neve (cég vagy egyetem neve)
 - 3. a projekt neve
 - további finomított szétbontás a projekten belül, általában osztályok célja szerint (több részlet később)
- példák teljes osztálynevekre:
 - edu.codespring.blog.views.BlogPostView
 - com.google.calendar.controllers.MainController

Maven projekt példa

HelloWorld.java:

package edu.codespring.mavenex.structure;

```
Project *
  maven-structure [mavenex-structure] ~/sr
  ▶ idea
  ▼ IIII SFC
    ▼ main

▼ lava

         edu.bbte.mavenex.structure
              d HelloWorld
       ▼ Imresources
            # hello.properties

    ▼ lest

         iava 🖿
         resources
    m pom.xml
▶ III External Libraries
  Scratches and Consoles
```

```
import java.util.Properties:
import java.io.InputStream;
import java.io.IOException;
 * példakód egyszerű állományolvasásra classpath-ből
public class HelloWorld {
   public static void main(String[] args) throws IOException {
        // nyitunk egy streamet a classpathből
        // nem feltétlenül egyezik a lokális
        // fájlrendszer tartalmával
        InputStream propsStream = HelloWorld
            .class.getResourceAsStream("/hello.properties");
        // betöltjük a kulcs-érték párokat
        Properties props = new Properties();
        props.load(propsStream);
        // kulcs szerinti olyasás
        System.out.println("Hello " + props.get("name"));
```

Gradle függőségek

- függőség: jelen modultól független modul, amelyben definiált osztályokra szükségünk van a folyamat valamely szakaszában (pl. kompiláláskor, futtatáskor, teszteléskor)
- a Gradle nem nyújt saját függőségi mechanizmust, csak támogatja a Maven vagy lvy stílusú tárolókból való behúzást
- függőségek használatához szükséges a java plugin aktiválása
- Maven modulokra történő függőségek esetén szükséges ismerni a csomag Maven ID-ját, melynek komponensei:
 - groupId alap csoport csomagnév-konvencionálisan egyezik a korábban említett csomaghierarchia első tagjaival
 - ► artifactId a projekt/almodul neve
 - version a modul verziószáma
 - packaging (opcionális) a modul végtermékének típusa, alapértelmezetten jar (alternatív értékek: zip, war, ear, stb.)
 - classifier (opcionális) ha több végterméket készítünk, ez az utolsó string különbséget tesz közöttük

Függőségek és tárolók

- a függőségeknek megfelelő csomagokat a Gradle és Maven először egy lokális tárolóban keresi (alapértelmezett a home folderen belül), majd a deklarált külső repokban
- a repositories szekcióban deklarálunk Maven vagy Ivy stílusú tárolókat, ahonnan függőségeket kereshetünk pár gyorsan használható metódus:
 - mavenCentral() => https://repo.maven.apache.org/maven2/
 - google() => https://maven.google.com/
- vizuális keresés a Central repóban: https://mvnrepository.com/ vagy https://search.maven.org/
- ► első letöltés után a csomagok cache-elődnek a lokális tárolóban ⇒ első használat lassú lehet
- más tárolókat is megadhatunk URL alapján:

```
repositories {
    mavenCentral()
    maven {
        url "http://jcenter.bintray.com/"
     }
}
```

Függőség hatókörök

- A projektéletciklus melyik fázisában van szükség egy-egy függőségre?
- A Gradle java pluginja külön configuration-eket definiál aszerint, hogy mikor van szükségünk függőségekre. Ez a lista kiterjeszthető.
- Fontosabb értékek:
 - implementation mind kompiláláskor, mind futáskor szükséges, s mindkét source setben
 - runtimeOnly kompiláláskor nem szükséges, de futáskor igen
 - compileOnly kompiláláskor szükséges, de futáskor elvárjuk egy külső konténertől, hogy szolgáltassa a függőséget (pl. webkonténer, EE szerver)
 - ► testImplementation, testCompileOnly, testRuntimeOnly csak teszteléskor szükséges (csak a src/test/java-beli osztályok látják)

Gradle függőségek

- a dependencies szekcióban deklaráljuk a függőségeket
- két lehetséges szintaxis:
 - single String, ":" karakter elválasztással:

```
configuration 'group:artifact:version'
```

kulcs-érték párosok használata configuration group: 'group', name: 'name', version: 'version'

Gradle függőségek példa


```
plugins {
    id 'java'
}

repositories {
    // define Maven Central as main repository
    mavenCentral()
}

dependencies {
    // API for logging necessary for compilation
    implementation group: 'org.slf4j', name: 'slf4j-api', version: '1.7.25'
    // implementation for SLF4J logging only necessary when running the application
    runtimeOnly group: 'ch.qos.logback', name:'logback-classic', version:'1.2.3'
    // JUnit only necessary in testing
    testImplementation group: 'junit', name: 'junit', version: '4.12'
}
```

Gradle függőségek példa

► függőségek vizsgálata a gradle dependencies taszkkal:

```
$ gradle dependencies
```

```
runtimeClasspath - Runtime classpath of source set 'main'.
+--- org.slf4j:slf4j-api:1.7.25
\--- ch.qos.logback:logback-classic:1.2.3
+--- ch.qos.logback:logback-core:1.2.3
\--- org.slf4j:slf4j-api:1.7.25

testRuntimeClasspath - Runtime classpath of source set 'test'.
+--- org.slf4j:slf4j-api:1.7.25
+--- ch.qos.logback:logback-classic:1.2.3
\--- ch.qos.logback:logback-core:1.2.3
\--- org.slf4j:slf4j-api:1.7.25
\--- junit:junit:4.12
\--- org.shamcrest:hamcrest-core:1.3
```

Példa: függőségek Gradle-ben


```
src/main/java/.../HelloWorld.java:
public class HelloWorld {
   // logger betöltése
   // ez az osztály csak akkor látszik, ha van az slf4j-api-ra implementation hatáskörű függőség
   public static final Logger LOG = LoggerFactory.getLogger(HelloWorld.class);
   public void logHello() throws IOException {
       InputStream propsStream = HelloWorld.class.getResourceAsStream("/hello.properties");
       Properties props = new Properties();
       props.load(propsStream);
       // logger használata
       LOG.info("Hello " + props.get("name"));
   public static void main(String[] args) throws IOException {
       new HelloWorld().logHello();
```

Példa: függőségek Gradle-ben

Példa: gradle maven-publish plugin

- nem szükséges ahhoz, hogy Maven stílusú függőségeket használjunk a projektünkben-az natívan beépített
- cserébe generál egy Mavennel kompatibilis csomagot a mi projektünkből, hogy más Maven-alapú projektek hivatkozhassanak rá
- generál egy pom.xm1-t a build.gradle-ben található információ alapján, majd a már meglévő JAR-csomagoló taszkot kiegészíti a POM becsomagolásával
- a publikálandó eredmények Maven stílusú ID-ját a publishing szekcióban adjuk meg
- ► taszkok:
 - publishToMavenLocal feltölti a lokális Maven cache-be az eredményezett erőforrást (alapértelmezetten ~/.m2/repository)
 - publish feltölti az összes külső Maven tárolóba az erőforrást
- további információ

Példa: gradle maven-publish plugin


```
build.gradle:
   plugins {
       id 'java'
       id 'maven-publish' // megadja a 'publish*' taskokat, pl. `publishToMavenLocal`
   publishing {
       publications {
           // a generált pom információja itt módosítható
           maven(MavenPublication) {
                groupId = 'edu.codespring.gradleex.mavenplugin'
                artifactId = 'gradleex-mavenplugin'
                version = '1.0.0-SNAPSHOT'
                from components.java
```

Minőségbiztosítás gradle-lel

A java plugin magával hoz két fontos taszkot:

1 test

- lefuttatja az összes JUnit tesztet, melyet felfedez a src/test/java forrásmappában
- olvasható reportot generál a build/reports kimeneti mappában

2. check

- általános burkoló taszk, mely függőségek révén lefuttat minden minőségbiztosítási taszkot
- ► a build függ a checktől
- a check alapértelmezetten csak a testtől függ, de új QA-s taszkokkal bővíthetjük a projekt életciklusát

Statikus kódelemzés gradle-lel

Statikus kódelemző eszközök beépíthetőek a projektbe pluginok által. Ismertebb Java eszközök:

```
apply plugin: 'checkstyle'
apply plugin: 'pmd'
apply plugin: 'spotbugs'
```

- Mindegyik eszköz raportokat generál a build/reports kimeneti mappába
- Alapértelmezetten bármely eszközben észlelt hiba a build teljes eséséhez vezet. Ez a viselkedés egy-egy flag beállításával konfigurálható.
- További konfigurációs opciók: kimeneti formátum (HTML, XML), ruleset-ek beés kikapcsolása, mappák vagy osztályok átugrása, stb.
- Az általános check tasktól automatikusan függőség kerül egy-egy eszközt futtató taszkra.
- Ezen eszközök használhatóak a fejlesztői környezetekben is, közös beállításokkal

Multimodul projektek

- Több alprojektre bonthatjuk egy-egy nagy projektünket. Előnyök:
 - Segít a modularizálásban
 - Segít a függőségek szétválasztásában (egy-egy modul csak attól függ, amit ténylegesen használ)
 - Modulok függhetnek egymástól, de nem körkörösen, így kényszerítjük a tiszta kódolást
 - Egyszerre adhatunk ki karbantartási parancsokat, s ez minden alprojektre lefut
- A Gradle natívan támogatja a multimodul projekteket.
- Egy gyökérmodul alprojekteket (modulokat) importál a settings.gradle állományon keresztül
- Beállításokat globálisan lehet végezni minden projekten az allprojects closure-rel, vagy csak az alprojekteken a subprojects-szel
- A Gradle projects taszkjával információt kaphatunk a projekt hierarchiáról
- ► Ha a multimodulon belül másik modulra szeretnénk függőséget tenni, hivatkozhatunk a multimodulon belüli nevére:

Példa: Multimodul projektek gradle-lel


```
settings.gradle:
    // almodulok definiciója relatív elérési útvonal szerint
    include 'module1', 'module2'
gyökér build.gradle:
    // ez a kódrészlet minden projektre érvényes
    allprojects {
        group = 'edu.codespring.gradleex'
       version = '1.0.0-SNAPSHOT'
    // ez a kódrészlet minden alprojektre érvényes
    subprojects {
        apply plugin: 'java'
        sourceCompatibility = 1.8
       targetCompatibility = 1.8
        repositories {
            mavenCentral()
```

Példa: Multimodul projektek gradle-lel


```
module1/build.gradle:
    // csak a függőségeket szükséges megadni, a többi beállítás a szülő deszkriptorban található
    dependencies {
       implementation group: 'org.slf4i', name: 'slf4i-api', version: '1.7.25'
        runtimeOnly group: 'ch.qos.logback', name:'logback-classic', version:'1.2.3'
module2/build.gradle:
    plugins {
       id 'application'
    dependencies {
       implementation group: 'org.slf4j', name: 'slf4j-api', version: '1.7.25'
        runtimeOnly group: 'ch.qos.logback', name:'logback-classic', version:'1.2.3'
       // belső projekt
       implementation project(':module1')
    application {
       mainClass = 'edu.codespring.gradleex.frontend.HelloWorld'
```

Gyakorlatok

- 1. Készítsünk egy "Hello, World!" gradle alkalmazást. Tartsuk tiszteletben az elhelyezési konvenciókat. Tanulmányozzuk és próbáljuk ki a lehetséges Gradle taszkokat. Próbáljuk ki a projekt importálását IntelliJ-be.
- 2. Módosítsuk a projektet, hogy a "Hello, World!" üzenetet egy naplózási rendszer segítségével végezze. A függőséget konfiguráljuk a Gradle deszkriptorban.
- Alkalmazzuk az application plugint, s teszteljük a run és installDist taszkokat.

Gyakorlatok

- 4. **Otthoni:** A korábban elkészített git tárolót módosítsuk, hogy legyen egy használható Gradle projekt:
 - ► Készítsünk neki egy build.gradle deszkriptort.
 - Mozgassuk el a meglévő állományokat a konvencionális folderstruktúrájukba.
 - Terjesszük ki a .gitignore állományt releváns részekkel (pl. a build mappa).
 - Szinkronizáljunk minden változást a GitLab szerverre.